

En hvar bör genom en ringa utgift skaffa sig nedanstående värdepapper, som utom att de i och för sig ega fullt värde, äfven tillika kan gynna innehafvaren med en eller flere större eller mindre vinster.

Svenska Teater-Premie-Obligationer

säljas hos undertecknad pr kontant och på förmånliga afbetalningsvilkor.

Den, som insänder Fmk 5: 75 i obegagnade finska frimärken, får deltaga i utlottningarna den 1 maj och 1 juni af 1889 och 1893 års obligationer. Genom inbetalning af 5: 75 i följande 12 månader, erhållas nämnda obligationer, då man utan kostnad deltagar i alla kommande utlottningar med utsikt till en eller flere vinster, som kunna utfalla på samma nr jämte amorteringsbeloppet, som utfaller på hvarje obligation, hvarigenom man alltid återfår sina utlagda pänningar.

Obs! 5 utlottningar om året å båda länen tillsammans, nämligen 1 febr., 1 maj, 1 juni, 1 nov. och 1 dec. Vinster å kr. 30,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5,000, 1,000 och 500 m. fl. Närmare upplysning erhålles genom *Obligationssaffären* Central passagen, Helsingfors.

Agentur för obligationskontoret i Stockholm.

Obligationer finnes numera ständigt på lager.

Agenter antages mot hög provision.

Henning Lignell.

FÖR SAMLARE

stort urval af

Frimärken, Postkort och Kuvert
från alla länder
till billigaste priser.

Urvalshäften sändas på begäran till landsorten.
— Finska frimärken köpas eller tagas i utbyte.

Frimärksaffären, Central-Passagen.

Henning Lignell.

Skildringar

och

Skizzer

af
Sågner från Sjön
Österviking

Gustaf Ståhlman
Ståhlhandels

Helsingfors, 1895 — Pris 30 p.

IV 61
Kopier

Frimärkshandeln & Antikvariatet

Helsingfors, Katrinegatan 3.

Säljer och köper större och mindre partier, allehanda begagnade In- och Utländska Frimärken, Antikviteter, Böcker, Mynt, Herbarier, Mineralier, Uppstoppade djur, Insektsamlingar, Fogelägg, Sigiller m. m.

O. LINDSTRÖMS

Nya Antikvariska Bokhandel.

Helsingfors, Trekanten 1 (hörnet af Robertsgatan).

Vetenskaplig litteratur,

Skolböcker och

Romaner,

säljas billigt! Böcker inköpas!

Mikko Kumpuniemi & Poika.

Bokbinderi och Askfabrik.

Norra Esplanadgatan 7. Telefon 1570.

För Resande!

Sjömanshemmet i Helsingfors.

Telefon 1479.

Billigt nattlogis för sjöfarande och andra resande.
Mat, kaffe och té serveras. Platser anskaffas åt sjömän.

SÄGNER FRÅN SJÖN

SKILDNINGAR

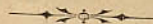
OCH

SKIZZER

AF

ÖSTERVIKING

[Stålhandske, Gustaf]

HELSINGFORS

PÄIVÄLEHTIS TRYCKERI, 1895

Mellan lif och död.

Vi firade julen 1882 ombord å barkskeppet „Alette“ från Härnösand, i Mexikoviken norr om Cuba, på väg från Bordeaux med ballast till Pensacola. Besättningen utgjordes af tolf man i skansen, bland dem tre helsingforsare nämligen timmermannen A. Jakobsson samt jungmännen A. Fagerholm och H. Lindström. Den fjärde ombordvarande finländaren A. Roos var hemma från Lovisa. Resten af besättningen voro norrländingar samt en norrman från Stavanger.

Vi seglade för laber bris två engelska mil från kusten, och vi kunde altså vid månens dallrande strålar fröjdas åt anblicken af de ständigt grönskande palmlunderna, som speglade sina konturer i den lugna golfens skimrande vågor, där man såg stora flytande fält af alger och hafstång simma omkring på vattenytan.

Det var likvisst med blandade känslor som vi nordboer vid 4 glas inmundigade vår tarfliga

aftonmåltid bestående af skämtdt oxkött och möggliga cakes, de senare fyllda med mask. Med saknad och bedröfvelse tänkte vi enhvar på lutfisk, skinkan och gröten där hemma i våra frusna nordiska bygder, och de fleste bland oss, som voro „första resans pojkar“, började mer och mer besjålas af den oangenäma känsla, som kallas „bondånger“.

Den 6 januari på morgonen 1883 varskodde utkiken på backen fyrbåken utanför Pensacola.

Vid åsynen af den lilla oansenliga staden blef åtminstone jag för min del betydligt besviken i mina förväntningar. Jag hade nämligen för min lifliga ynglingafantasi upprullat anblicken af en stor och liflig världsstad med alla betingelser för ett civiliseradt samhälle. Nästan samtliga hus vid de smutsiga gatorna voro af trävirke, inrymmande nästan hvart och ett antingen boarding-, dansing- eller public-houses (krogar). De sistnämnda, som buro skylten „Osteria“, voro af primitiv och anspråkslös beskaffenhet.

På gator och torg vimlade det af negerprättar i silkesbrännare, frack och korta bolstervarsbyxor samt negresser i ljusa fantastiska dräkter. Med gravitetiska steg och imponerande hållning promenerade af och an på gatorna svartklädda med batong beväpnade poliser, samtliga af fullblods negerras. Trasiga och smutsiga ne-

gerungar, mera liknande babianer och markattor än människobarn, svärmade omkring under ett infernaliskt tjut öfveralt på de ostenlagda med djup sand betäckta gatorna. Bland de *fashionable young ladies*, hvilka med osökt elegans uppträdde i smakfulla dräkter på de offentliga platserna, voro de flesta antingen tyskor eller irländskor.

Knappast hade vi hunnit förtöja vid ballastbryggan, där hundradetals fartyg af olika nationaliteter befunno sig, så voro vi redan omringade af en svärm boardingrunners eller s. k. „landhajar“ klädda som europeiske gentlemän i allmänhet. Flertalet var till nationaliteten skandinaver, och de öfverbjödo hvarandra genom fagra löften om guld och gröna skogar, om vi blott med hull och hår, kropp och själ, förnuft och alla sinnen samt vårt öfriga *luggage* (packning) ville anförtro oss åt deras omtänksamma värd, understödande än ytterligare sina frästade anbud med presenter af rom- och kognaksflaskor samt förevisandet af en tjugudollars bankonot.

Fastän krokarna voro tämligen groft utlagda och i trots af befälets välmenta varningar, nappade vi likväl på dem och passade den 8 januari i dagbräckningen på att lämna skutan, i den tron att „Gubben“ och styrmannen lågo till kojs. På ballastbryggan stod den hjälpsamme runnaren

jämte ett par negrer som handtlangare, färdige att emottaga våra saker.

Men vi hade knappast hunnit tio famnar från bryggan, innan ett revolverskott smälde, som genomborrade kullen på runnarens halmhatt. Det kom från Alettas befälhafvare, hvilken i sista ögonblicket fått nys om vårt förehafvande.

„*What is the matter with you, son of a bitch?*“ (Hvad går åt Er, son af en hynda?) väsnades runnaren, som jämte sina båda drabanter gjorde helt om och affyrade tre revolverskott, med påföljd att såväl kaptenen som styrmannen drogo sig akterut.

Uppträdet åskådades af två passgående negerpoliser, hvilka blossade med stoiskt bondlugn på sina kritpipor och låtsade för öfrigt som skulle det hafva rägnat.

Vi blefvo inlogerade i ett trångt kyffe, som, hvad snygghet beträffade, lämnade mycket öfrigt att önska; här förplägades vi samtliga grundligt med whisky och rom, till dess att vi, som efter den magra kosten ombord på Alette voro försvagade till kropp och själ, blefvo fullkomligt yra i hufvudet.

Efter några timmars svirrande kom boardingsmannen med order att fyra bland oss utan vidare krus och komplimenter ägde att jämte pick och pack förfoga oss snabbare än vanligt ombord på engelska fullriggaren Belmont från

Plymouth, destinerad med last af pitch-patch-bjälk till Greenock i Skottland. De öfrige, bland hvilka befann sig jungmannen Fagerholm, sändes till en farm i Texas.

Af första månadens lön fem pounds 14 sh. behöll boardingsmästaren jämt 100 procent. Härmed fingo vi, som så att säga kapitulerat på nåd och onåd, vara belätne och hålla god min i margert spel. Försedda med hvar sin s. k. hugpot (stop af järnbläck) samt en talrik forslades vi fyra, två finländare, en svensk och en norrbagge, ombord på Belmont, där kaptén John Glenner gömde oss omsorgsfullt undan polisens forskande ögon mellan bjälkarne i lastrummet.

Som ingen af oss nykomne blifvit i laga ordning påmönstrad, fingo vi befallning att låta inregistrera oss under nya namn. Min landsman Gustaf Jakobsson från Helsingfors fick nu heta Benjamin Jones, medan mitt fäderneärfde namn utan vidare förbyttes till Harry Prigden. Och emot denna anordning från gubbens sida hjälpte inga protester.

Vi fyra rymmare lägo, med undantag af norrmannen Jack Rasmussen, som var gammal och väl bepröfvad i dylika bedrifter, med hjärtat i halsgropen, fruktande att när som hälst råka i polisens klor. En centnertyngd lyftes från våra ängestbeklämda bröst, då vi uppfångade ljudet af vindspelet som sattes i gång, antydande ge-

nom „pallarnes“ klipp-klapp jämte tonerna från den välbekanta „*yankée John come down to river, can you think what we have for dinner*“ att förlossningens timme var slagen. Floden hade nyss inträffat, hvilket möjliggjorde det för oss att komma utan några hinder förbi sandrefveln utanför inloppet till Pensacola.

Med svällande dukar lämnade vi Pensacola bakom oss. Nu började äfven jag på allvar reflektera öfver det förhastade steg, som jag och mina kamrater hade tagit. Utan att innehafva tillräcklig fackkunskap i sjömansyrket eller några som helst insikter i engelska språket, hade jag rusat åstad och tagit hyra som *able seaman* ombord på en fullriggare. Därför gick det och till en början ungefär som med Sven Dufvas exercis. Då jag t. ex. blef kommenderad till *jep topsail* (yttre klyfvaren) rände jag åstad till gaffeltoppseglet; — i stället för *pump ship* styrde jag åstad till brassarne i tron att det var klart att vända (bout ship), hvilket alt bland kamraterna ombord väckte munterhet och förskaffade mig spenamnet „the finnish blockhead“. Belmonts besättning utgjordes af 24 män af särskilda nationer. Dessutom medföljde kapten Glenners hustru med två gossar om 6 och 8 år samt en röd katt.

Emellertid kom jag inom kort underfund med att lifvet ombord på Belmont var en utmärkt god skola för såväl mig som öfriga „green-

hanar“ bland kamraterna. Kapten Glenner och förste styrmannen O'Donnovan, den sistnämde en korpulent och fryntlig irländare, voro hvardera välmenande och vänlige mot besättningen, som, i trots af att den var sammansatt af så många olika nationaliteter, kom tämligen väl sams inbördes.

Under fyra veckors tid kryssade vi för ihållande motiga vindar mellan Florida och Bermudasöarne. För laber bris seglade vi sedan öfver Atlanten, till dess att fullständig stiltje uppstod omkring 300 miles från irländska kusten. Detta var lugnet före stormen.

Ty plötsligt föll en dag barometern med olycksbådande fart. Vid synranden i väster synes vid solnedgången en grå molntopp. Vi kommenderades att ögonblickligen bärga alla småsegel.

Knappast var detta undanstökadt, innan en fruktansvärdt våldsam stormby bröt öfver oss, slitande samtliga större segel med undantag af focken i trasor. Det knakade i rår och stänger, så vi trodde de skulle brista hvarje sekund. Stormen rasade under hela natten, och för att möjliggöra manövrering af skutan, nödgades vi bända upp en storluckpressenning i lovarts kryssrigg, hvarefter styrbordsvakten fick gå till kojs vid 8 glas. Vid 4 glas på morgonen purrades vi ut vid auropet „pump ship!“ Vakten på däck hade nämligen varsnat att päjlaren var alldeles

våt. Vindpumpen hade visserligen blifvit satt i gång, men vattnet minskades dock icke. Med hjulpumparne började nu hela besättningen arbeta för brinnkära lifvet i två runda timmar, hvarpå andre styrmannen ånyo påjllade pumparne, därvid det befans att vattnet i rummet snarare ökats än minskats. Timmermannen befaldes undersöka lastportarne i rummet, och befanns att surningen till öfre halfporten slitits loss, i följd hvaraf vattnet vid skutans sättande inströmmade i lastrummet. Som stormen och de vredgade vågorna tilltogo mer och mer i styrka, var det stort omöjligt att tilltäppa den öppna porten, som befann sig babords eller på läsidan.

Våra försök att pumpa läns visade sig snart vara fruktlösa. Sjön började äfven med raseri bryta öfver däck; inom kort hade såväl ruffen som kabysen krossats i spillror samt försvunnit ur vår åsyn. För att lätta skutan kastades fyra under backen befintliga vattentankar af järn öfverbord samt akterifrån hela vårt köttförråd, som stod under halfdäcket, äfvensom lösa spiror samt annat löst gods, som befann sig på däck.

Hela besättningen fick därefter, med undantag af två man, som ställes på vakt, tillåtelse att hvila ut i segelkojen, som befann sig akterut, med order att „törna ut“ när som hälst.

Om ett par timmar purrades vi alla upp. Det gälde då att kapa riggen, emedan såväl däck som brädgångarne höllo på att rämna.

Till hvarje mast kommenderades två äldre matroser för att vid gifvet kommando kapa märsstängerna, under det att de öfriga fingo på sin lott att kapa det löpande godset äfvensom brassar, vanter och stag. Då riggen med ett väldigt brak gick öfver bord, hörde jag förste styrmannen med ett smärtsamt uttryck i rösten yttra:

„*God bless us all! I leave my wife and children at home!* (Gud skydde oss alla! Jag lämnar hustru och barn hemma!)

Jag, som nyss hade varit med om att kapa brassarne på lofvarts sida och under pumpningsarbetet hade bräkt min fot, råkade stå i närheten af styrmannen, hvilkens sorgsna resignerade afsked till de hemmavarande icke var synnerligen egnadt att stärka min förtröstan på en lycklig räddning ur den öfverhängande faran.

Och äfven för de öfrige tycktes det vara klart att våra lif numera hängde på ett strå.

Nödflaggen hissades nu under gaffeln på kryssmärsen, hvarvid ena hälften af manskapet skickades upp i kryssmasten med kaptenen jämte familj och de öfrige i stormasten. Vatten, skorpor och socker medtogos, — ty däck hade allaredan rämnat.

Vi väntade nu att någon seglare skulle komma inom synhåll. Men förgäfves! Under åtta långa dygn fingo vi sålunda hårda ut i köld

och blåst. Stormen hade lagt sig, men sjön gick fortfarande hög och fartyget knakade i alla fogar.

De lidanden som kaptenskan Glenner med sina gossar fick utstå, trotsa all beskrifning. Emellertid visade sig mistress Glenner, som var iklädd oljerock, sydväst och storstöflar, märkvärdigt kallblodig, under det att hon uppbjöd hela sin förmåga att trösta de stackars barnen, som sutto i skydd af ett segel, hvilket var svept omkring märskorgen.

Norrmannen Jack Rasmussen hade jämte irländaren Paddy Haggard praktiserat sig oförmärkt ned i kajutan, därifrån de bemäktigade sig några flaskor genever, som tömdes på stället under afsjungandet af den bekanta slagdängan:

*„Fill up yur glasses and drink what you mind,
For every thing I pay o. s. v.*

Med sitt skral och supande fortsatte de sätta vännerna ända till dess de kommo i handgemäng med hvarandra, därvid det icke sparades på hugg med malspikar m. m. d. som fans till hands. Omsider insomnade såväl norrbaggen som m:r Paddy i segelkojen, som var halffylld med vatten.

Italienaren Antony, hvars lurfviga hufvud sällan kommit i beröring med kam och borste eller tvål, såg mest räddhågad ut af alla; han satt oftast under flere timmar på knä korsande sig samt framstönade „O min far och min mor!“

En tallös mängd af fiskmåsar kretsade stundom under hessa skrik omkring flock- och stormasterna, likasom ville de genom sin närvaro göra vår ställning ännu mera förtviflad och tröstlös. Då måsarne tycktes blifva alt för närgångne, utbrast samma norrländing, som i sällskap med oss andra rymt från Alette i Pensacola, i vredesmod:

„Ryk åt Helsingland, fördömda olycksfåglar! Tron I att I fån picka på våra kroppar? Ne' hej då, den gubben går inte. Det sköta nog fulingarna, som simma därnere, om, *Misstage, you devils birds!*“ (Misstag, I dj—a foglar!)

I detsamma varsnade vi ett stimm på tjugua å tretio hajar, hvilka simmade rundtomkring vraket.

Ännu en kvalfull och dyster natt i mörker och köld. Provianten hade allaredan dagen förut tagit en ända med bedröfvelse. Dessutom hotade vraket, som nedtyngdes af järnundermästerna, att när som helst rämna i sär. Trälsten i rummet började hänga ut genom en mängd gapande hål och läckar. Till råga på eländet hade en del af riggen, i följd däraf att några gårdingar och gigtåg i brådskan lämnats okapade, stannat kvar ytter om babords reling samt slog och bultade emot vraket.

Emot morgonen klockan 6 såg kaptenen genom kikaren en seglare i lovart, styrande kurs

mot N. t. O. Densamma höll ned på oss, hvilket lät oss hoppas att vår nödställda belägenhet blifvit observerad på det främmande fartyget, som sedermera befans vara tremastade skonerten „Faith Hilda“ hemmahörande i Glasgow och destinerad likasom vi till Greenock. Lasten utgjordes af råsocker från Vestindien.

Skonerten dräjade bi en kabellängd i lä om Belmonts vrak, hvarefter fartygens befälhafvare började genom roparen meddela sig med hvarandra. Vår glädje var obeskriflig då storbåten utstattes från „Faith Hilda“ och i densamma nedstego förste och andre styrmannen äfvensom en svensk matros och två irishmen. Vi kunde ej återhålla oss från att småle, då vi hörde förste styrmannen, en yfskägig och väderbiten skotte, under ansträngningarna att uppnå Belmonts vrak utösa de mustigaste svordomar sådana som „By Jingo! Jumping Moses!“ (Vid Jingo! Du hoppande Moses!) o. s. v. Då de våra icke genast voro i stånd att få fatt i ändan på fånglinan, som kastades från storbåten, blef han ursinnig och röt till:

„Jag kunde hosta opp en tegelsten (*I could catch a brick*) ifall ni inte ären eländiga morsgrisar allesamman!“

Kapten Glenner försökte nu öfvertala sin hustru att jämte barnen nedstiga först i storbåten, men härpå ville den modiga frun ej gå in

på vilkor. „Nej Johnny, jag lämnar dig aldrig, jag stannar här så länge som du!“ illfånades hon, och därvid blef det.

I tredje och sista båtlaget räddades kaptenen med fru och barn jämte skeppskatten samt mister Paddy och norrbaggen, som man med svårighet lyckades purra upp.

Snart lämnade vi fregatten Belmonts vrak ur sikte för alltid. För en sjöman, äfven då han nyligen kämpat mot döden, känns det dock svårt och vemodsfyllt att nödgas för evigt säga farväl till den skuta, där han under veckor eller månader i nöd och i lust haft sitt hem.

Sedan vi alla lyckligen kommit ombord på „Faith Hilda“ läste kapten Glenner en tacksägelse till den Högsta för vår räddning. I den engelska hymn, som uppstämades, deltog af själ och hjärta samtliga ombordvarande med undantag af de båda fyll- och slagbultarne Jack Rasmussen och Paddy, som lagt sig att sofva i lä om ruffen.

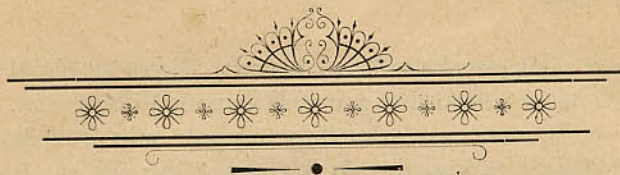
Efter fem dygns dödsstiltje kantrade vinden öfver till nordost, så att vi under tre veckor fingo kryssa utan amman proviant än råsocker och vatten. Besättningen på Faith Hilda hade redan under några dygn lefvat på half ranson, så att snart sagdt intet utom råsocker fanns att ge oss till skaffning. Till all lycka förde slumpen i vår väg en af besättningen öfvergifven tysk bark,

som låg i marvatten. Ifrån denna lyckades vi bärga några säckar bröd, två fat vatten samt en kronometer. Denna omständighet hade skeppshunden Toby och kaptenskan Glenners katt att tacka för räddningen af sina lif, ty man hade tänkt på att nedslakta dem båda. På dricksvatten började vi äfven lida brist. Tidigt på morgnarna innan de små ransonerna utdelades såg man besättningen med begärlighet uppsuga den fukt, som daggen lämnade på vanter, stag och barduner.

Omsider kantrade vinden om till full västlig. Den 20 april kastade vi ankar på Falmouths redd, der Belmonts besättning enligt en bland världens sjöfarande nation vedertagen sed utbringade ett kraftigt hurra för „Faith Hilda“ och dess besättning. Trots vår ynkliga belägenhet blefvo vi haverister dock underkastade en sträng besiktning från de engelska tulltjänstemännen, hvilkas sublima tjänsteifver föreföll oss löjlig.

Vi blefvo inlogerade i Sailors home, dit läkare genast ankom för att taga vård om de sjuke.

I öfrigt rönte vi ett gästfritt och vänligt bemötande i Falmouth, ifall man fränser den omständigheten att vi stundom löpte fara att blifva ihjälfrågade rörande de närmare omständigheterna vid vårt haveri o. s. v.

Fiskarflickan på Kyrkogårdsö.

Folksägen från Åland.

Under min barndom bodde i en backstuga invid Sottunga kapellansbol en inemot sjutio år gammal man, som bland allmogen i trakten ägde rykte om sig att vara kunnig och invigd i mångahanda sagor, gåtor och skrock, hvilka hos den yngre generationen helt och hållet fallit i glömska. Den gamle enstöringen hette Johannes Salmén eller Salmelin, som hans namn rätteligen fanns angifvet i kyrkoboken. Han var lam i båda benen samt ur stånd att röra sig annorlunda än med tillhjälp af tvänne kryckor. Han hade sin knappa bärning af notbindning om vintern samt torskfiske om sommaren. Om Salmelin någonsin skådat bättre dagar, därom kunde ingen gifva upplysning. Rörande detta ämne

var han mycket förbehållsam; säkert är likväl att hans fader i lifstiden varit kapellan i Sottunga.

Mången vinterkväll smög jag mig från de dödande tråkiga katekesläxorna öfver till gamle Salmén för att lyssna till hans vidunderliga historier om sjöormar, drakar, troll, spökerier m. m. d.

Af de berättelser, som gubben förtäljde, rinner mig i hågen en, hvilken jag efter minnet upptecknat under förestående rubrik. Den lyder på sätt som följer:

På den bärgiga vildt natursköna Kyrkogårdsön, som är belägen mellan Husö och Kökär fanns i forna dagar, medan ännu den påfviska trosläran rådde i nordanlanden, en liten enslig koja vid hafsstranden, där den brusande bränningen bröt med dån mot de af hafsvågorna blankt slipade granithällarne, som under årtusenden trotsat det upprörda Eystrasalts raseri. Här bodde den gamle grånade fiskaren Magnus och hans fagra dotter Ingrid. Rörande den gamles framfarna lefnadsöden hviskades man och man emellan bland Kökarsboarne det ena och det andra. Några trodde sig med bestämdhet kunna försäkra att han i yngre år varit en fruktad sjöröfware samt att han nu på ålderdomen slagit sig till ro på det ensliga skäret med sina röfvade skatter. Andra åter höllo för att enslingen på Kyrkogårdsö vore någon af rikets stormän, som för att undergå förföljelse dragit sig undan till denna

afskilda vrå af världen. Äfven funnos de som visste berätta att Magnus i ensamheten skulle syssla med svartkonster samt att han var i besittning af den vises sten, med tillhjälp af hvilken han var i stånd att göra guld. De som seglade förbi Kyrkogårdsö nattetid vid andarnes timme, tykte sig stundom förnimma ljudet af dofva hammarslag samt skådade röda flammande lågor stiga upp från den lilla kojans härd.

Fiskaren Magnus sällskapade icke med någon i hela kapellet, och man såg honom icke oftare ute i rörelse än då han någon gång med sin båt landade vid Hamnö för att jämte sin dotter besöka kyrkan. Vid åsynen af den tjugusende fagra ungmön slog mången ungersvens hjärta med häftigare slag. Det var ej heller något att undra öfver, ty vänare mö fans ej på nära näjder och dessutom var hon känd att vara lika hjärtegod som vacker. Då hon högre st med sina gula svällande lockar böljande för vinden, rörde sig bland det öfriga folket, trodde man sig skåda en stolt och friboren vikingahöfdingsdotter eller ock en af Valhallas sköna valkyrior.

* * *

Det var en mörk och stormig augustinatt. De vilda vågorna vräkte långsamt mot klipporna, stormen sjöng sitt starkaste fortissimo och mörka

skyar täckte himlen. Då kunde man ute på den af försätliga grund uppfyllda Kökarsfjärden skönja ett ljus, hvilket skyntade fram i nattens mörker; det var en ensam seglare, som sträfvade framåt.

Plötsligt hördes nödrop genomtränga stormens tjut.

„Alla helgon beskydde dem, som därute kämpa för lifvet!“ utbrast gamle Magnus.

„De äro visst ohjälpligt förlorade, Gud vare deras själar nådig!“ suckade Ingrid.

I detsamma hördes genom vindens och vågornas brus de djupa och allvarliga tonerna från kyrkklockorna i kapelltornet på Hamnö. Man ringde till Vesper.

Far och dotter gjorde korstecknet.

Det led småningom mot morgonen efter denna oroliga natt. Stormen höll på att bedarra småningom och genom brustna skyar tindrade fram en och annan vänligt vinkande stjärna.

På några hundra famnars afstånd från stranden af Kyrkogårdsö varnades ett skeppsvrak med kapade master och krossade relingar. Det hade fastnat på ett undervattensgrund. Man kunde vid det gryende dagsljuset skönja att några lefvande gestalter rörde sig på däck.

„Vi måste bringa hjälp åt dem“, utbrast Ingrid.

„Det måste vi... Jag går att klargöra båten“, tog den gamle till orda. — „Men du får

ej tänka på att komma med. Ser du hur vreda vågorna välla? Ser du hur skummet yr? För mig gör det allt detsamma, ty lifvet lämnar ej den gamle kämpen mera några fröjder, utom då det öfver grafven glimmar nattlig läge!“ ...

„Men jag lämnar dig aldrig!“ förklarade dottren bestämdt.

Och den modiga flickan blef fast och obeckligt ståndande i sitt beslut.

Några ögonblick därpå kunde man från skeppsvrakets skönja ett hvitt segel, som likt en fiskmås höjde och sänkte sig emellan brottsjöarne.

Brinnande böner hördes från de ombordvarande, bland hvilka funnos en och annan bister ordkarg kämpe, som mången gång i stridernas hetta utan att blekna „ristat runor vid hjälnbrak“ under det att „spända bågarna sände strängmör till hvirflande ringdans“.

Småningom nalkades den räddande båten, omkring hvilken det salta skummet yrde. Vid roret satt fiskarens dotter med säker hand styrande förstäfven upp emot hvarje hotande störtvåg. Med stor svårighet lyckades det för gubben att taga törn och kasta ändan af fånglinan ombord på vraket, som knakade i alla fogar.

Efter ett par timmars styft arbete lyckades man rädda i land på Kyrkogårdsö dem som ej under natten slukats af vågorna.

Längre fram mot morgönen upphörde stormen alldeles och ett högtidligt lugn bredde sig utöfver land och vatten.

Då ljödo åter borta från klosterkyrkan orgelmusik beledsagad af människoröster som uppstämde:

„Gloria Deo in excelsis, per omnia secula“
o. s. v.

Det var de fromme munkarne på Hamnö, som höllo sin morgonbön.

Genom den ärevördiga priorns försorg blefvo främlingarne på det bästa omhuldade i klostret, medan de afbidade ankomsten af det fartyg, som skulle afhämta dem från Kökar till Visby. De voro nämligen hemma från sistnämnda ort.

Bland de främmande ådrogo sig framför andra uppmärksamhet en ung reslig man, hvilken genom sin dyrbara klädedräkt och stolta hållning förrådde att han var af högmögende börd.

Det var unge herr Erik Stensson från Klintehamn på Gotland.

Vid första anblicken af den unge mannen stod gamle Magnus likasom slagen af häpnad.

„Det kan icke vara möjligt!“ utbrast han för sig själf. — „Och likväl förefaller det som om jag hade sett dessa anletsdrag en gång förr!“

Under de veckor, som ung Erik var nödgad att dröja kvar i det ödsliga Kökar, samman-

träffade han ofta med skön Ingrid såväl i hennes hem som på kyrkogårdsvallen.

Slutet af deras sammanträffanden blef den gamla och dock evigt nya sagan om tvänne harmoniska människosjälar, som förstätt hvarandra och som svurit hvarandra trohet i lifvet och i döden.

Omsider kom den dag då ung Erik skulle resa hem.

Afskedets stund var inne.

Blyg framstammade han för den gamle fiskaren bekännelsen om sin uppriktiga och hängifna böjelse för skön Ingrid, om hvilkens hand han anhöll.

Gubben Magnus stod som fallen från skyarne. Underligt nog hade han icke varit beredd på något dylikt.

„Det kan ej ske!“ utbrast han med darande stämma.

„Hvad säger ni fader Magnus?“ sporde Erik upprörd.

„Det får aldrig ske!“ återtog den gamle i något fastare ton. „Ty vet att Ingrid och du äro styfsyskon, födda af samma moder, Blenda Ulfsdotter, som innan hon gifte sig med mig, var enka efter min gamle krigskamrat Sten Bosson, som, då du var endast tre år gammal, ljöt sitt hjärteblod i danska kriget. Därom har jag först i dag fått visshet genom detta bref från din farbroder på Gottland!“

Med tunga sinnen togo Ingrid och Erik afsked af hvarandra.

Då de första väna sipporna påföljande är åter öppnade sina knoppar för vårsolens värmande strålar, kom åter ett bref från Gottland att ung Erik dött hjältedöden i ett sjöslag emot jutarne.

Skön Ingrids sorg öfver Eriks död var gränslös. Hon tynade märkbart af dag för dag. Blek som en fridlös hamn såg man henne oftast sitta på stranden af den ensliga holmen, kvädande sin sorg för hafvets vågor, som sorglösa slogo sina harposlag mot strandens stenar.

Den sista vän som än fans kvar
Uti den mörka natten kall,
Det hafvets sköna jungfru var,
Som sjöng sin sång vid vågors svall:
„Besviken är ditt hjärtas tro,
Kom flyg till mig i högblå sal;
I djupet finnes frid och ro,
Här domna sorg och grymma kval.“

En natt var skön Ingrid försvunnen utan att någon visste hvarthän, och icke många dagar därefter nedmyllades i Hamnö kyrkogård de jordiska lämningarna efter den årbrutne Magnus.

O. Olander

Skilnadstorget 2.

Största lager. Prima kvalitet.

Carl Fallenius.

HANGÖ.

Rak- & Frisérsalong

samt

Parfymhandel.

Tapetserarearbeten, omstopning af möbel och madrasser samt diverse reparationer. Äfven slupinredningar. J. Söderlund, tapetserare, Fabriksg. 27, Styrmg. 6.

J. K. Strömmer, glasmästare och förgyllare, Annegatan 6. Obs.! All slags reparation af fönster m. m. emottages.

Vapenremontör: Alex. Davidson, Norra Esplanadgatan 41, utför alla till yrket hörande arbeten.

Obs.! Velocipeder repareras billigt!

Fr. Sundstens Orangeri, Bangatan 20. Utföres de smakfullaste såväl Buketter, Jardiniärer, kransar m. m. Telefon 190.

S. Eriksson, Styrmansgatan 9. Telefon 1568. Hembageri, skeppsbröd, spisbröd m. m. Försäljning af svenska och finska tidningar.